

	Hjälpmedelsguide LD Riktlinje – Eldriven rullstol	ISO-kod	Sida nr (av)
		12	1(4)
		Version	
		4	

Rekommenderad förskrivare

Leg arbetsterapeut eller leg sjukgymnast i samverkan med patientens/brukarens läkare och hjälpmedelskonsulent.

Kriterier

Personer med bestående funktionsnedsättning vilket ger aktivitetsbegränsning när det gäller att förflytta sig i hemmet och/eller i dess närmiljö. Förflyttningsbehovet kan inte tillgodoses med gånghjälpmedel eller manuell rullstol.

Den eldrivna rullstolen ska ersätta gångförmågan inte cykel/moped, bil eller allmänna kommunikationer.

Behovet ska vara regelbundet d v s patienten/brukaren ska ha ett i stort sett dagligt behov (dock minst 3 ggr/ vecka) under större delen av året.

En förutsättning för förskrivning är att den som kör den eldrivna rullstolen ska kunna göra detta utan fara för sig själv eller andra.

Eldriven rullstol får inte föras av den som på grund av sjukdom, uttröttnings, påverkan av alkohol, andra stimulerande eller bedövande ämnen eller av andra skäl inte kan föra fordonet på ett betryggande sätt.

Patient/brukaren ska inte ha pågående alkohol- och/eller drogmissbruk eller okontrollerbar epilepsi.

Finns behov av eldriven rullstol för förflyttning både inom- och utomhus ska i första hand en elrullstol för kombinerat inom- och utomhusbruk förskrivas. Förskrivning av två elrullstolar en för inomhusbruk och en för utomhusbruk kan ske om behovet inte kan tillgodoses med en elrullstol för kombinerat inom- och utomhusbruk.

Mål med hjälpmedlet

Att den eldrivna rullstolen på ett påtagligt sätt ökar den enskildes möjlighet till aktivitet och delaktighet i det dagliga livets aktiviteter dvs själv kan förflytta sig i hemmet och/eller dess närmiljö.

Att vara ett redskap vid behandling och träning i samband med rehabilitering och rehabilitering för barn och personer med nedsatt kognitiv förmåga.

Typ av eldriven rullstol som kan förskrivas

- Eldriven rullstol med manuell styrning
- Eldriven rullstol med motoriserad styrning
- Eldriven rullstol med dubbelkommando (motoriserad styrning + vårdarstyrning) kan förskrivas om den enskilde inte i alla situationer klarar att manövrera den eldrivna rullstolen p g a nedsatt kognitiv förmåga, nedsatt uthållighet, stressad trafikmiljö eller i trånga utrymmen etc.

	Hjälpmedelsguide LD Riktlinje – Eldriven rullstol	ISO-kod 12	Sida nr (av) 2(4)
		Version 4	

Risk för personskada

Det finns risk för tillbud vid användning av eldriven rullstol som kan orsaka personskada. Var observant på följande:

- Om den eldrivna rullstolen framförs på ett ovarsamt/ felaktigt sätt. Det är viktigt att ta del av tillverkarens anvisningar och att den eldrivna rullstolen används på det sätt som tillverkaren avsett
- Förändringar i patientens/brukarens status som påverkar förutsättningarna för sittandet
- Överväg alltid risk för trycksår/sår
- Häng aldrig kasse/ väska på styr- eller körhandtag
- Tänk på att inte belasta korg med skrymmande eller för tung last så att rullstolens köregenskaper förändras. Se rekommendation gällande last i tillhörande bruksanvisning
- Förankring av rullstol i fordon t ex färdtjänstbuss. Följ alltid tillverkarens anvisningar av förankringspunkter, med eller utan brukare i rullstolen
- Rullstolsbord tas bort vid färd i buss. Bordet innebär en allvarlig skaderisk vid ev kollision
- Säkerhetsbälte och nackstöd monterat på eldriven rullstol ersätter inte bilbälte och bilens nackstöd vid sittande i rullstol under färd i buss
- Kombinera alltid bröstbälte med höftbälte

OBS! Bälte får inte monteras utan patientens/brukarens samtycke. Se Socialstyrelsens "Frågor och svar om tvångsföreskrifter om tvångs- och skyddsåtgärder upphävda (SOSFS 1980:87 och SOSFS 1992:17)"

Kostnader som betalas av patient/brukare

- Däck och slang samt ev arbetskostnad för byte
- Extra eller speciella tillbehör t ex rullstolsväska, åkpåse, regncape, dragvagnar
- Anpassning av bil för att den eldrivna rullstolen ska kunna transporteras i denna. Bilstöd kan under vissa förutsättningar sökas hos Försäkringskassan
- Anpassning av eldriven rullstol för att möjliggöra transport av den i bil. Undantag kan ske då sjukvårdshuvudman byter ut befintlig eldriven rullstol p g a förslitning mot ny likvärdig eldriven rullstol. I detta fall står sjukvårdshuvudman för den anpassning som motsvarar det som fanns på tidigare rullstol

Råd i förskrivningsprocessen

Behovsbedömning

Förskrivaren gör en bedömning av patientens/brukarens livssituation, bedömer om det finns medicinska kontraindikationer, risk för komplikationer p g a inaktivitet, överväger andra rehabiliteringsåtgärder samt utreder funktions- och aktivitetsförmåga utifrån 24-timmarsperspektivet.

Vid behov bedömer patientens/brukarens läkare om det finns medicinska kontraindikationer för att köra eldriven rullstol. Vederbörande läkare behöver inte ha sett patienten/brukaren i direkt anslutning till utprovningen. Patientens/brukarens läkare kontaktas om tveksamheter uppstår under förskrivningsprocessen. Medicinskt utlåtande – underlag inför beslut/ utprovning av elrullstol finns.

 Landstinget DALARNA	Hjälpmedelsguide LD Riktlinje – Eldriven rullstol	ISO-kod 12	Sida nr (av) 3(4)
		Version 4	

Tillsammans med patient, anhöriga, eventuella närstående och berörda personalgrupper utreds behov, mål, i vilken miljö den eldrivna rullstolen ska användas och var den ska förvaras. Det är viktigt att föra en dialog angående den eldrivna rullstolens framkomlighet t ex igenom dörröppningar i hemmet, i närmiljön, vid transporter, i och ur bil, in i hiss med tanke på eventuell anpassning av användarmiljön och/eller bilköp. Alternativa lösningar värderas och en bedömning görs av den totala nyttan samt användningsgraden.

Hembesök ska göras i aktuell användarmiljö för kontroll av uppställningsplats, eluttag, ev behov av bostadsanpassning etc. Förvaringsutrymmet för rullstolen ska vara låsbart, torrt och hålla en temperatur på minst +5 grader. Samråd med elrullstolstekniker och kommunens handläggare av bostadsanpassningsbidrag när det finns tveksamheter gällande uppställningsplats för att diskutera lösningar.

Prova ut, anpassa och välja lämplig specifik produkt

Beställning av utprovning av eldriven rullstol skall alltid kompletteras med underlag ”

- Utprovning/konsultation Rörelse”
- I förekommande fall ”Medicinskt utlåtande – underlag inför beslut/ utprovning av eldriven rullstol”.

Utprovning av eldriven rullstol ska ske i den miljö där rullstolen ska användas eller under likvärdiga förhållanden för att kunna bedöma ev risker med rullstolen i aktuell miljö.

I samråd med patient/brukare kommer arbetsterapeut/sjukgymnast och hjälpmedelskonsulent gemensamt fram till val av lämplig eldriven rullstol ur befintligt sortiment. Vid behov medverkar hjälpmedelstekniker för analys av tekniska möjligheter och anpassning av den eldrivna rullstolen. Undantag från bassortiment kan göras om medicinska eller andra särskilda skäl finns.

Förskrivaren, hjälpmedelskonsulent och/eller hjälpmedelstekniker svarar för att rullstolen är rätt inställd för att patient/brukare ska få en optimal sitt- och körställning

Vid utprovningstillfället ska patienten/brukaren och vid behov anhörig, närstående eller berörd närvarande personal få information om hur rullstolen används utifrån tillverkarens avsedda syfte. Bruksanvisning och informationsmaterial från Hjälpmedelscentralen lämnas vid tillfället

Informera, instruera och träna

Arbetsterapeut/ sjukgymnast ansvarar för att informera, instruera och träna patient/brukare och eventuellt annan användare samt försäkra sig om att användaren har förstått hur den eldrivna rullstolen fungerar och används i avsedd miljö.

I de fall personal är behjälpliga vid skötsel eller behöver köra den eldrivna rullstolen så ansvarar dennes arbetsgivare för att ny eller vid tillfället inte närvarande personal får information om handhavandet av stolen.

Körträning i aktuell miljö krävs för att få köra eldriven rullstol. Checklista vid körträning av eldriven rullstol finns. Arbetsterapeut/ sjukgymnast ansvarar för körträning och bedömer om patienten kan framföra den eldrivna rullstolen utan fara för sig själv eller andra. Körträning kan överlåtas till annan person om det är förenligt med kravet på en god och säker vård.

 Landstinget DALARNA	Hjälpmedelsguide LD Riktlinje – Eldriven rullstol	ISO-kod	Sida nr (av)
		12	4(4)
		Version	
		4	

Under utprovnings- och körträningsperioden är rekommenderad hastighet på den el-drivna rullstolen max 12 km/ tim. Arbetsterapeut/ sjukgymnast bedömer sedan om hastighet kan programmeras upp till max 15 km/ tim.

Om rullstolen körs utomhus och i normal "gånghastighet", ca 4 km/ tim, ska regler för gångtrafikant följas. Om rullstolen körs med högre hastighet ska trafikregler för cyklist följas. Grundläggande information om trafikregler ges vid utprovning och körträning.

Följa upp och utvärdera funktion och nytta

Arbetsterapeut/ sjukgymnast ansvarar för att uppföljning sker inom 3 mån efter avslutad körträning. Vid uppföljning utvärderas om den eldrivna rullstolen uppfyller uppgjorda mål och om ev korrigeringsåtgärder behöver göras. Uppföljning med omprövning av beslut sker därefter minst 1ggr/år.

Leverantör av hjälpmedel och tjänster

Avd Rörelse, LD Hjälpmedel enligt avtal mellan uppdragsgivaren och LD Hjälpmedel.

Framtaget av: Produktgrupp Förflyttning

Godkänd av : Beredningsgrupp Hjälpmedel 2013-11-19